

Omocestus haemorrhoidalis

BRUIN SCHAVERTJE

Omocestus haemorrhoidalis

maten in mm

♂	11-13,8
♀	15-20
voorvleugel ♂	8,8-10,7
voorvleugel ♀	10,8-13,2

stridulatielandjes

♂	135 (122-162)
♀	127 (114-149)

draagwijdte geluid

menselijk oor:	3-5 m
bat-detector:	geen ervaring
instelling:	geen ervaring

Omocestus haemorrhoidalis is een vrij kleine, onopvallende veldsprinkhaan met sterk geknikte zijkielen op het halschild. De voorvleugels reiken ongeveer tot aan de achterknie of iets ervoor. De kleur is variabel, meestal vlekkelig groen of grijsbruin. Vooral de vrouwtjes kunnen verward worden met *Myrmeleotettix maculatus* en *Stenobothrus stigmaticus* (zie blz. 295, 247). De cyclus is eenjarig en de eipakketten worden waarschijnlijk in de bodem gelegd. Het voedsel bestaat uit grassen. De roepzang (cd 33) klinkt als een snel en zacht schavend-tikkend 'sjsjsjsji...' (2-6 s lang). De geluidsterkte neemt toe en bereikt snel een maximum. De roep wordt met onregelmatige intervallen herhaald. Baltszang en rivaliseergeluid lijken op de roepzang. Deze soort is voor zover bekend alleen overdag te horen.

VOORKOMEN

O. haemorrhoidalis heeft een groot verspreidingsgebied dat reikt van West-Europa tot Korea. In Europa komt de soort voor tussen 40° en 55° noorderbreedte. De soort is, anders dan het bijgaande kaartje zou doen vermoeden, nooit in België gevonden. Oude opgaven uit Belgisch Limburg betreffen foute determinaties van *Chorthippus mollis* (HD). De soort is wel bekend van een drietal vindplaatsen in Luxemburg. In Duitsland komt deze soort 20 km over de Nederlandse grens voor op rivierduingraslanden langs de Ems (Niedersachsen). In oostelijk Niedersachsen is de soort van meer plaatsen bekend, maar in Nordrhein-Westfalen is hij uitgesproken schaars. Hij leeft in Duitsland vooral op schrale graslanden en zandduinen met een korte grasvegetatie. Zulke biotopen vinden we in Nederland bijvoorbeeld langs de Overijsselse Vecht. (DETZEL 1991, DEVRIESE 1988, DUIJM & KRUSEMAN 1983).

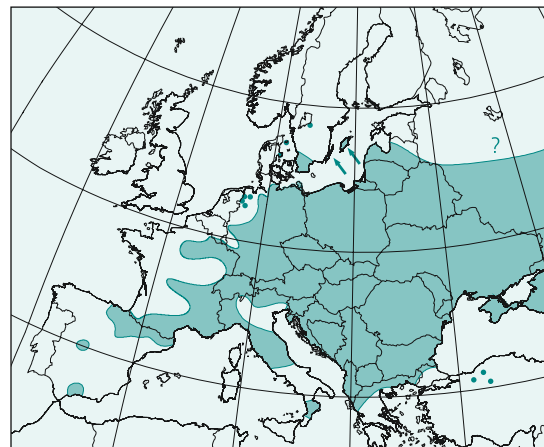
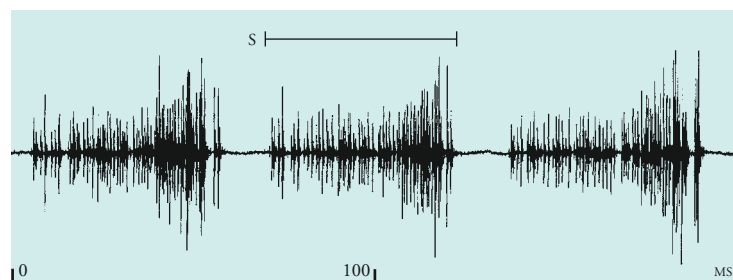
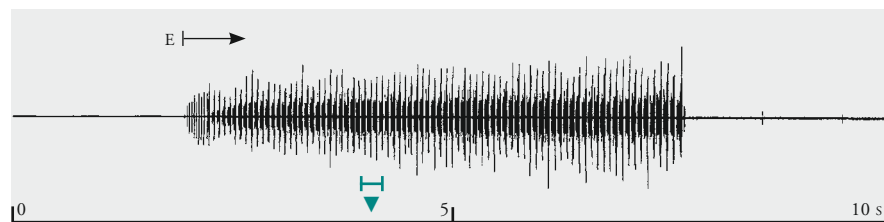
BESCHRIJVING GELUID

roepzang ● (cd 33: 0.00-0.25)

De roepzang is een snel en zacht schavend-tikkend echeme van 2-6 s. De geluidsterkte neemt toe en bereikt snel een

oscillogram

Omocestus haemorrhoidalis

maximum. De roep wordt met onregelmatige intervallen herhaald, zelden meer dan eens per 10 s. Het echeme bestaat uit vele syllaben (tempo 25-40 syllaben per s). De beweging is overwegend synchroon. Bij hoge temperaturen zijn de afzonderlijke syllaben niet goed meer te onderscheiden. Het tempo is twee keer zo hoog als dat van *Omocestus viridulus* en *O. rufipes*. De roepzang klinkt een beetje als die van *Chorthippus biguttulus*, maar dan minder luid en zonder de metalige bijklank. De zang wordt ook wel verward met de kortere en meer krassende roepzang van *Stenobothrus stigmaticus* (JACOBS 1953, RAGGE 1986, BO).

rivaliseergeluid ● (cd 33: 0.28-0.42)

Dit is een kortere, felle en meer tikkende versie van de roepzang, waarbij het maximale volume vrijwel direct wordt bereikt. Daarbij kan het tot afwisselend zingen van mannetjes komen (FABER 1953, JACOBS 1953).

baltszang ● (cd 33: 0.45-0.54)

Bij de balts klinkt een wat langer (4-5 s) echeme bestaande uit een kort, krassend deel en aansluitend een deel, dat sterk lijkt op de roepzang. Dit echeme wordt met een periode van ca. 13 s vele malen herhaald. Daarna volgt een zacht echeme (niet op de cd) waarbij net als bij de andere *Omocestus*-soorten de poten afwisselend een aantal syllaben produceren. Aansluitend kan een snel 'dididi...' klinken bij een iets grotere en nagenoeg synchrone beweging. Voordat het vrouwtje wordt besprongen volgen enkele korte 'swie' syllaben of een korte serie ('schrèt-swie-swie-swie') door het tegelijk bewegen van beide achterpoten. Als zoekgeluid kan bij het omhoog bewegen van een of twee achterpoten een kort 'zi' klinken (JACOBS 1953).

overige geluiden

Er wordt een zacht mandibelkrassen gemeld bij het beetpakken van een dier (HARZ 1957A: BLZ.96).

frequenties

Een breed spectrum aan frequenties: 8-14 kHz. Ultrasonische frequenties zijn vermoedelijk van minder belang.

SUMMARY

Populations of the inconspicuous Orange-tipped grasshopper are known from river dunes in northern Germany, 20 kilometres east of the Dutch border. Therefore it is possible that this species could be found in the Netherlands.